

BELANGRIJKSTE BEVINDINGEN N.A.V. EEN MIDLINE ONDERZOEK VAN HET MTBA-PROGRAMMA: 'MARRIAGE: NO CHILD'S PLAY' (April 2019)

Wereldwijd neemt het aantal kindhuwelijken af. Het afgelopen decennium nam het aantal jonge vrouwen dat voor haar achttiende trouwde af van 1 op 4 naar bijna 1 op 5. In dezelfde periode zijn ongeveer 25 miljoen kindhuwelijken voorkomen (UNICEF, 2018), wat aantoont dat doelgerichte internationale aandacht en investeringen een positief effect hebben. De noodzaak om de wereldwijde inspanningen op dit vlak op te voeren blijft echter actueel.

Deze praktijk treft namelijk nog altijd 650 miljoen meisjes en jonge vrouwen (UNICEF, 2018). De daling van het aantal kindhuwelijken vertoont grote verschillen tussen en binnen landen, met grote verbeteringen voor meisjes in bepaalde geografische gebieden, en maar weinig tot geen verbeteringen in andere.

DE 'MORE THAN BRIDES' ALLIANTIE (MTBA) PLAATST MEISJES CENTRAAL IN HAAR AANPAK OM KINDHUWELIJKEN UIT TE BANNEN.

Ons werk hanteert een brede 'grass roots' aanpak. Wij werken samen met veel lokale maatschappelijke organisaties en vertrouwen op hun expertise, initiatief en inzicht. Wij werken op plaatsen waar de behoefte groot is – zoals in Niger, waar wereldwijd naar verhouding het grootste aantal meisjes voor haar achttiende trouwt (76%) en India, waar meer dan 15 miljoen kindbruiden leven (het grootste aantal ter wereld). Via ons programma 'Marriage; No Child's Play' leveren wij een bijdrage aan het uitbannen van kindhuwelijken.

Op basis van onderzoeksgegevens van ruim 10.600 meisjes van 12 tot 19 jaar oud hebben wij geëvalueerd wat tot nu toe de impact is van ons werk voor meisjes. Dit document presenteert de belangrijkste bevindingen tot op heden die voortvloeien uit onze belangrijkste strategieën gericht op geïnformeerde beslissingen, alternatieve levensloop en een enabling environment. Resultaten laten ons zien wat werkt, oftewel onze successen, en wat misschien nog niet werkt en dus **leerpunten** oplevert.

ALTERNATIEVE LEVENSLIOP

Wij helpen jonge vrouwen en meisjes om een realistische alternatieve levensloop na te streven, waarbij wij stellen dat scholing en hun vermogen om in hun eigen levensonderhoud te voorzien een cruciale rol spelen.

Successen

Gegevens van Malawi en Mali suggereren dat onze inspanningen om meisjes op school te houden en om degenen die van school zijn gegaan weer terug te brengen, een **positieve impact hebben op het blijven volgen van onderwijs**. In de interventiegemeenschappen in Mali gaan meisjes bijvoorbeeld gemiddeld iets langer naar school (van 4,2 jaar naar 4,3), terwijl dit cijfer in controlegemeenschappen aanzienlijk daalde (van 3,6 jaar naar 3,2). In Pakistan is het 35% waarschijnlijker dat meisjes die deelnemen aan het programma basis- en middelbaar onderwijs volgen vergeleken met meisjes die niet deelnemen aan het programma.

In Niger heeft ons programma een positieve impact gehad op oudere **meisjes en jonge vrouwen om een inkomen te verdienen**. We zien dat, nadat meisjes van school gaan, de mogelijkheid om geld te verdienen belangrijk kan zijn in het voorkomen dat adolescente meisjes jong trouwen. Onze kwalitatieve data over Mali bevestigen dit. Bovendien geldt dat in Mali het hoogste aantal werkende jonge vrouwen kent, terwijl het land het laagste percentage kindbruiden heeft van de vier landen in het MTBA-onderzoek¹. In onze interventiegemeenschappen in Mali werkt of werkte 45,7% van de meisjes voor een inkomen, tegenover 37,4% in controlegemeenschappen. In het algemeen is het aantal meisjes dat werkt of heeft gewerkt voor geld in onze interventiegemeenschappen gestegen met 14% van baseline naar midline.

Leerpunten

Het feit dat meisjes en vrouwen naar school gaan is niet voldoende: de kwaliteit van scholing moet ook aanzienlijk worden verbeterd. Betere leerresultaten creëren kan met name belangrijk zijn in India en Malawi, waar het aantal aanmeldingen voor school al hoog is, maar het 'rendement' dat scholing oplevert laag kan zijn. In Mali en Niger hebben meisjes te maken met meerdere barrières om naar school te kunnen gaan: het aantal aanmeldingen voor school is laag en de leerresultaten zijn slecht. Hoewel data ons zullen helpen om te definiëren hoe wij onze interventies kunnen toespitsen op de scholing van meisjes, zijn bredere inzet en collectieve inspanningen nodig.

Toegang tot mogelijkheden voor levensonderhoud voor vrouwen is nog steeds beperkt. Op plaatsen waar mogelijkheden wel voor meisjes bestaan, gaan de beschikbare mogelijkheden vaak gepaard met reële en vermeende veiligheidsrisico's. Voorbeelden zijn onder meer dat meisjes in hun eentje moeten verhuizen om werk te vinden (Mali); bedreiging van de seksuele en lichamelijke veiligheid die de mogelijkheid van meisjes om te reizen voor hun beroepsopleiding of werk beperken (India); en meisjes die betrokken raken in transactionele seks (Malawi). Het blijft dus noodzakelijk om vrouwen betere mogelijkheden te bieden om veilig in hun levensonderhoud te voorzien.

ENABLING ENVIRONMENT

Wij helpen met het creëren van een ondersteunende omgeving (een zogeheten enabling environment) thuis en binnen gemeenschappen. Meisjes kunnen dan zelf besluiten of en wanneer ze trouwen en met zelfvertrouwen zorgen voor hun SRGR.

Successen

De kennis en het naleven van wetgeving door mensen over kindhuwelijken kan een verandering in de opinie bewerkstelligen en ruimte creëren om de stem van meisjes en jongens te laten horen over kwesties met betrekking tot huwelijk. In interventiegemeenschappen in Malawi zien we dat meer meisjes het ermee eens zijn dat jongens het recht hebben een gearrangeerd huwelijk te weigeren. In Niger zijn minder meisjes in interventiegemeenschappen dan voorheen het ermee eens dat vrouwen geweld moeten tolereren om hun families bij elkaar te houden. Ook zien we positieve veranderingen in de mogelijkheden van getrouwde meisjes om te kiezen voor ontbinding van het huwelijk (Malawi) en zelfs echtscheiding (Niger), terwijl meisjes in Pakistan **meer bewegingsvrijheid ervaren** in hun gemeenschap.

Leerpunten

Een enabling environment creëren is cruciaal: zonder zo'n omgeving is het niet mogelijk de kennis over te dragen en wetten na te leven die nodig zijn om gedrag te veranderen en kindhuwelijken uit te bannen.

De angst bij ouders en gemeenschappen rond seks voor het huwelijk en de seksualiteit van meisjes zijn belangrijke drijfveren voor kindhuwelijken.

Dit wordt in verschillende contexten op verschillende manieren zichtbaar. In Malawi komt seks voor het huwelijk veel voor. Hier zien we dat zwangerschap niet alleen leidt tot een huwelijk, maar ook een manier is voor meisjes om de partner van hun voorkeur te kiezen. In Mali, waar seks voor het huwelijk steeds vaker voorkomt, zijn er indicaties dat kindhuwelijken blijven bestaan in reactie op tienerzwangerschappen en de angst voor buitenechtelijke kinderen. Het is duidelijk nodig om de kennis bij meisjes over voorbehoedsmiddelen te vergroten, deze beter toegankelijk te maken voor meisjes, en om de houding te veranderen ten opzichte van ongetrouwde meisjes die voorbehoedsmiddelen gebruiken. Hoewel het programma heeft geleid tot meer bewegingsvrijheid van meisjes en vrouwen binnen de gemeenschappen, staat er nog veel meer te doen voor hun mobiliteit en veiligheid. In Pakistan voelt een derde van de ondervraagde meisjes zich niet veilig op hun weg naar school. De bedreiging voor de familie-eer en het risico van geweld op basis van geslacht hebben invloed op de beslissing van ouders om hun dochters naar school te sturen.

GEÏNFORMEERDE BESLISSINGEN

Wij ontwikkelen de kennis bij meisjes over hun seksuele en reproductieve gezondheid en rechten (SRGR) en hun zelfvertrouwen zodat ze in staat zijn zelf betere keuzes te maken over hun seksualiteit.

Successen

Het blijkt dat de interventie van MTBA heeft geleid tot **aanzienlijk meer kennis** over kindhuwelijken en SRGR. In het algemeen zien we dat bij pubermeisjes in interventiegebieden de kennis toeneemt over de wettelijke huwbare leeftijd en de nadelige effecten van trouwen als kind. Deze meisjes hebben ook meer kennis over moderne anticonceptiemiddelen en HIV dan hun leeftijdgenoten in controledorpen die niet deelnemen aan het programma. In deelnemende dorpen in Niger en Malawi zagen we de kennis over moderne anticonceptie stijgen met 33 en 29 procent, respectievelijk van baseline naar midline. In controlegemeenschappen nam deze kennis ofwel af (met 3% in Niger), of nam slechts licht toe (met 3% in Malawi). Zelfbeschikking is echter een voorwaarde om geïnformeerde beslissingen te kunnen nemen. Daarom volgt MTBA verschillende strategieën om meisjes en vrouwen te leren voor zichzelf op te komen. In Pakistan heeft dit geresulteerd in een stijging van de eigenwaarde van 12% onder meisjes die deelnemen aan het programma.

Leerpunten

Kennis alleen is niet voldoende, omdat kennis en het naleven van wetgeving mogelijk niet weerspiegelen dat de overtuigingen over de waarde of rechten van een meisje zijn verbeterd – zoals wij bijvoorbeeld zien in India. Kennis van wetgeving ter voorkoming van kindhuwelijken kan er zelfs toe leiden dat mensen illegale huwelijken verbergen, of dat de leefomstandigheden van meisjes verslechteren omdat ze uit een al gesloten huwelijk worden weggehaald (beide situaties komen voor in Malawi). Deze bevindingen onderstrepen het belang van onze inspanningen om een enabling environment te creëren waarin de benodigde gedragsveranderingen kunnen plaatsvinden.

ALGEMENE CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Doelgerichte internationale aandacht en investeringen hebben geholpen de schadelijke praktijk van kindhuwelijken terug te dringen. Door een brede politieke steun, is Nederland internationaal een koploper als het gaat om het bevorderen en realiseren van SRGR. De huidige Strategische Partnerschappen (SPs) van Buitenlandse Zaken op SRGR hebben onder andere bijgedragen aan de genoemde resultaten binnen het MTBA programma. In de eerste twee jaar van het programma van MTBA is het aantal vroege huwelijken in Niger afgenomen met 29%, in Mali met 47%. Toch blijft het een belangrijke kwestie hoe de drijfveren hiervoor moeten worden tegengegaan, en moet er veel werk worden verzet om wereldwijd gendergelijkheid te bevorderen. Bovendien dreigen mondiale trends die de kwetsbaarheid van meisjes vergroten, zoals extreme weersomstandigheden en ontheemding, de geboekte vooruitgang te beperken of deze zelfs ongedaan te maken. Dit illustreert het belang van het continueren van een doelgerichte investering en een brede politieke steun voor SRGR en het tegengaan van kindhuwelijken zodat wij elk meisje een toekomst kunnen bieden.